

آموزش‌های آنلاین و تبدیل تهدیدها به فرصت

شکور آربین خواه

فرصت‌ها، اندک شمار، اما ارزشمندند مشروط به اینکه آن اندک شمار را دریابیم و شرایط خلاقانه بهره‌بردار از آنها را فراهم آوریم.

در مقابل، تهدیدها اگرچه ممکن است به مثابه دیوارهای بلندی در برابر حرکتمان مانع ایجاد کنند و یا شتاب رشدمان را کند سازند اما فروریختن آنها به شرط فرصت‌شناسی و خواستن ناممکن نیست.

هنر انسان زیرک به خصوص انسان‌های فرهیخته، در کسب و تقویت مهارت‌های تبدیل تهدیدها به فرصت‌ها و خلق فرصت‌های طلایی از دل تهدیدهای فلج‌کننده و ویرانگر است.

اگر امروز به دلیل شرایط نامساعد اقتصادی حاکم، قادر نیستیم تراز مالی مجموعه‌های خود را در حد نصاب‌های ذهنی خود مثبت نگه‌داریم و اگر امروز واگیری یک ویروس ناخوانده، شرایط طبیعی فعالیت‌های متعارف را از ما سلب کرده، اما فرصتی برای ارتقاء دانش و مهارت‌ها نیز فراهم ساخته تا آماده تر و مجهزتر از گذشته در میدان پسا کرونا پا نهیم.

تهدیدها و فرصت‌ها اغلب از عوامل بیرونی و خارجی در محیط زندگی فردی و جمعی به شمار می‌آیند و قوت‌ها و ضعف‌ها، از عوامل درونی و داخلی محسوب می‌شوند. طبیعی است میزان تأثیرگذاری فرصت‌ها و تهدیدها به تناسب قوت‌ها و ضعف‌های درونی، بستگی دارد. چه بسیار امکانات و فرصت‌هایی که در اطراف ما هستند، اما نقاط ضعفی همچون بی‌توجهی به موقعیت زمانی آن را نابود کرده یا تبدیل به تهدید می‌کند و چه بسیار آسیب‌هایی که اطراف ما را احاطه کرده، اما هوشمندی و پشتکار ما، آن‌ها را رفع کرده یا حتی تبدیل به فرصت طلایی می‌کند.

با این مقدمه کوتاه به ذکر خبری خوشحال‌کننده می‌رسیم که، سرانجام کوشش‌های ناظر بر اجرای وظیفه ارتقاء دانش تخصصی مشاوران و آموزش مداوم آنان که به عنوان سومین وظیفه بنیادین کانون، در اساسنامه بر آن تصریح شده است، در پی برگزاری برخی آموزش‌های مقطعی، کلید خورد و امید است بسته آموزشی هفت‌گانه که کارگروه آموزش در اجرای تأکیدهای شورای عالی و با کمک مجموعه آموزشی همکار کانون تهیه کرده و به تصویب شورای عالی رسانده است، به صورت پیوسته و با اقبال اعضای کانون برگزار شود. به احتمال فراوان، زمانی که شما این یادداشت را مطالعه می‌کنید نخستین عنوان از هفت عنوان آموزشی مصوب در حال برگزاری است و در پی آن نیز به فواصل زمانی کوتاه و متناوباً، دوره‌های بعدی اعلام و برگزار خواهند شد.

اینک همان مقطع تصمیم‌گیری خلاقانه است که تهدیدهای اقتصادی و بهداشتی حاکم را به فرصت‌های آموزش و ارتقاء بدل می‌کند.

پیش از این و در گفت و گویی با خانم مهندس دانش خضری عضو دبیر شورای عالی و عضو کارگروه آموزش، یادآور شدیم که برنامه‌های آموزشی کانون ۳ هدف مهم را دنبال می‌کند:

- ۱- ایجاد بستر مناسب برای توسعه فعالیت‌های مشاوران سرمایه‌گذاری
- ۲- ارتقای شاخص‌های کمی و کیفی آموزش‌های مورد نظر مشاوران
- ۳- ارتقای جایگاه کانون به عنوان مرجع تصمیم‌سازی در حوزه سرمایه‌گذاری با استفاده از مشاوران زبده و خبره.

در این میان شاید آن هدف نانوشته سازنده‌ای که با اهتمام همه اعضای کانون محقق خواهد شد موضوع احساس تشنگی روزافزون برای کسب دانش‌های روز و مهارت‌های حرفه‌ای پیشرفته در بدنه کانون باشد که در عین حال که توسعه بازارهای کار را سبب می‌شود، تضمین‌کننده جایگاه حرفه‌ای کانون و ارتقاء برزند این نهاد به جایگاه مرجعیت مشاوره سرمایه‌گذاری نیز خواهد بود. امید است دوره‌های آموزشی با استقبال و حضور کارشناسان شرکت‌های عضو کانون، منشأ رشد و تعالی کیفی هرچه بیشتر در ارائه خدمات مشاوران باشد.

ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان؛

فرصتی ارزشمند برای مشاوران کانون

آرزو ضیایی

شرکت‌های دانش بنیان، موسسات خصوصی یا تعاونی هستند که به منظور افزایش علم و ثروت توسعه اقتصادی بر پایه دانش و تحقق اهداف علمی و اقتصادی در راستای گسترش اختراع و نوآوری و در نهایت تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان (به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط) تشکیل می‌شوند.

در گفت و گویی با آقای محمود ولی پور نراقی، در پی آن بوده ایم که آیا حضور در میدان فعالیت مرتبط به این شرکت‌ها می‌تواند فرصتی برای مشاوران عضو کانون فراهم سازد؟

آقای محمود ولی پور نراقی کارشناسی مهندسی صنایع (برنامه ریزی و تحلیل سیستم‌ها) و کارشناسی ارشد صنایع است. ولی پور عضو هیات مدیره و مدیرعامل گروه مدیا از سال ۸۹ تاکنون است و ۱۰ سال سابقه کار در زمینه طراحی مدل‌های کسب و کار و ۷ سال سابقه ارزیابی پروژه‌های اقتصادی دارد. او همچنین ارائه دهنده خدمات مشاوره‌ای در خصوص پروژه‌های دانش بنیان و خدمات آموزشی و کارآفرینی است. سر ارزیابی کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و موسسات دانش بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از دیگر فعالیت‌های وی است. این گفت و گو در دو بخش به نظر شما می‌رسد.

آیا شرکت‌های دانش بنیان برای استفاده از تسهیلات صندوق نوآوری و شکوفایی نیازمند گزارش‌های امکان‌سنجی هستند؟

شرکت‌های دانش بنیان محصول دانش بنیان یا خدمت دانش بنیان دارند و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری ۱۱۰ مزیت قانونی را برای این شرکت‌ها در نظر گرفته است. بخشی از مزایا در قالب تسهیلات مالی هستند و این شرکت‌ها از طریق صندوق نوآوری و شکوفایی حمایت مالی می‌شوند و به این شرکت‌ها سرمایه در گردش و ثابت داده می‌شود.

تسهیلاتی نیز برای خرید مکان فعالیت آنها پیش‌بینی شده است. در واقع سازمان ثبت نام شرکت‌های دانش بنیان، یک بخش از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است که دارای طرح و برنامه مختص به خود است.

در واقع این صندوق طرح، برنامه، محصول و خدمت یک شرکت دانش بنیان را ارزیابی کرده و برای آن براساس ارزیابی در کارگروه مربوط مبلغی را تحت عنوان سرمایه در گردش و تسهیلات کرونایی اختصاص می‌دهد. دریافت این تسهیلات به آن نحو است که هر شرکتی که توانسته از سال گذشته و همزمان با شیوع کرونا در داخل ایران نیروهای شاغل خود را حفظ کند ۵۰۰ میلیون تومان تسهیلات کرونایی با حداقل درصد سود و دوران تنفس بازپرداخت دریافت کرده است. در فضای کاری مساعد اقتصادی در سازمان ثبت شرکت‌های دانش بنیان، غیبت کانون مشاوران به شدت احساس می‌شود. دانش بنیانی چارچوبی دارد که به آن شیوه نامه ارزیابی می‌گویند که شامل چارچوبی برای ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان است. براساس این شیوه‌نامه شرکت‌ها برای دانش بنیانی باید محصول یا خدمت در سطح فناورانه داشته باشند و هر یک از این محصولات و خدمات دارای شاخه‌های جداگانه‌ای هستند. هنگام مطالعه یک شرکت براساس درخواست ارزیابی آن کارگروه ارزیابی جزئیات زیادی را ارزیابی می‌کنند. به عنوان مثال هنگام صحبت از یک شرکت نرم‌افزاری سطح فناوری آن مدنظر است که به منزله استفاده از فناوری‌های روز دنیا مانند هوش مصنوعی در تولید نرم افزار یا سامانه استفاده شده

در آن شرکت است. علاوه بر این شرکت‌ها باید به مفاهیمی مانند مدیریت دانش نیز توجه داشته باشند تا اگر امروز به دانش فنی دست پیدا کردند با حذف یک نفر در سیستم و جایگزینی فردی دیگر، فرد جایگزین در عرض یک هفته با سیستم عجین شده و کار را پیش ببرد. در این صورت دانش شرکت با رفتن فرد از بین نمی‌رود. شرکت‌هایی که قصد دانش بنیانی دارند از این موارد مطلع نیستند و صرفاً کلیات را در این خصوص می‌دانند. بنابراین در نهایت از ورود خود به حوزه دانش بنیان اعلام نارضایتی می‌کنند. آنها نمی‌دانند که در طول تایید برای ثبت، ارائه مدارکی مانند مدیریت دانش، ایزو یا استانداردسازی نیز نیاز هستند.

لذا این مدارک را ارائه نداده و در نهایت در فرآیند دانش بنیانی بی‌نصیب می‌دانند. در برخی موارد پیش از ارزیابی نیز شرکتی در برای شرکت در مناقصه باید دانش بنیان باشد بنابراین برای دانش بنیانی اقدام می‌کند، زیرا شرط پذیرش در مناقصه، دانش بنیانی است. برخی شرکت‌ها با ارزیابی شرکت‌های دانش بنیان تماس می‌گیرند و اعلام می‌کنند قصد خرید یک شرکت دانش بنیان را دارند. متأسفانه تعداد افرادی که می‌توانند از جهالت این افراد سواستفاده کنند نیز کم نیستند. برخی شرکت‌ها به غلط تصور می‌کنند برای دانش بنیان شدن باید استاد دانشگاه را استخدام کنند که اصلاً یکی از شرایط دانش بنیانی نیست. همچنین برخی شرکت‌ها برای مناقصه به دنبال خرید شرکتی دانش بنیان هستند تا بتوانند به صورت غیرقانونی آن را وارد فرآیند مناقصه کنند تا در نهایت از مزایا و منافع آن سود ببرند. تمام این موارد به دلیل خلاء وجود مشاور و راهنمایی است

۲<<<<

اصولا ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان نیازمند دانش و تخصص بالاتری از سطح معمول است، اگر کانون قصد ورود به این عرصه را داشته باشد خود چه آموزش‌هایی را نیاز دارد؟ آیا سطح فعلی مشاوران را برای ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان مناسب می‌دانید؟

اصولا شرکت‌های با مدیریت خوب، شرکت‌های دانش‌بنیان خوبی نیز شدند. البته در این میان گاهی شرکت محصول خوبی دارد اما آن را بد ارائه می‌دهد و به این دلیل متوجه فعالیت اصلی آن نمی‌شود. هر چند در این مواقع ارزیاب‌ها از سوی سازمان دانش‌بنیان در تلاش‌اند حتی از این شرکت‌ها توضیح ندهند. اما شرکت‌ها اغلب اطلاعاتی مانند بیمه و مالیات را ارائه نمی‌دهند و در نهایت سبب تضییع حقوق خود می‌شوند.

گرفتن کارگزار یا پانزدهمین به حوزه ارزیابی براساس درخواست معاونت رخ می‌دهد. بنابراین هر شرکتی که مایل به ورود به این عرصه باشد نیازمند تخصص ویژه‌ای نیست. در واقع تمام این افراد کارگزارهایی هستند که در حوزه ارزیابی از سوی معاونت آموزش دیده‌اند.

آموزش‌ها شامل نوع رفتار و برخورد با شرکت‌ها می‌شود تا کمال احترامات به رؤسای مجموعه‌ها گذاشته شود. هر کارگزار یک سرارزیاب را به معاونت معرفی می‌کند که حداقل لیسانس یا فوق لیسانس داشته باشد و هوش تجاری برای جایگاه ارزیابی را نیز دارا باشد. به این صورت هر سرارزیاب امکان توسعه کار خود را دارد و می‌تواند یک تا چهار سرارزیاب برای آموزش اعزام کند.

شرکت‌هایی با حوزه کاری بیش از چهار سال که به اظهارنامه مالیاتی رسیده یا در سال گذشته فروش داشته باشند نیازمند یک ارزیاب مالی نیز هستند که براساس دستورالعمل به آنها آموزش داده می‌شود. تخصص‌ها به تفکیک حوزه‌های مختلف است و به آن شکل نیست که یک نفر در تمام حوزه‌ها متخصص باشد. این ارزیاب‌ها به عنوان کارشناسان فنی براساس نیاز شرکت یا پرونده در دست بررسی، انتخاب می‌شوند. ابتدا معاونت شرکت‌ها را در زمینه ارزیابی آموزش می‌دهد و با مدیرعاملان وارد مذاکره می‌شود.

در مرحله بعد سرارزیاب‌ها آموزش می‌بینند. در مرحله بعد ارزیاب مالی به عنوان یکی از ارزیابان مهم در فرآیند ارزیابی انتخاب و قواعد استفاده از کارشناس فنی نیز مشخص می‌شود. این راهکارها می‌تواند با استراتژی جدید در کانون پیاده‌سازی شوند. الزامی نیست که کانون به موازات معاونت عمل کند، زیرا معاونت جایگاه علمی قانونی دارد که شرکت‌های دانش‌بنیان به آن نیاز دارند اما می‌تواند به عنوان مکمل این دو سیستم عمل کند.

کانون می‌تواند طی جلساتی با معاونت علمی و فناوری عنوان کند کارگزارانی دارد که می‌تواند به صورت تخصصی در حوزه‌های مختلف فعالیت کنند. این شرکت‌ها می‌توانند الزاماً ارزیاب نباشند بلکه کسب و کار داشته باشند یا پیمانکار باشند. بسیاری از آنها دارای رتبه برنامه و بودجه هستند و کارمندی با درجه بالای علمی دارند. بنابراین اگرهم اکنون تعریفی برای حضور کانون وجود نداشته باشد در آینده تعاریف بسیاری برای ورود به این حوزه پیدا می‌شود.

پایان بخش نخست

دارد. این ریزش‌ها به منزله آن است که بخشی از سیستم مانند آموزش، راهنمایی شرکت‌های عضو یا... دچار ایراد است و باید ایرادات را یافت. معاونت باید در ضعف‌های احتمالی سیستم بازنگری کند. بنا بر پیش‌بینی‌ها تا سال ۹۸ بنا به ثبت ۲۰ هزار شرکت دانش‌بنیان بود، اما به این تعداد نرسیده است. **با توجه به آنکه ورود به سیستم دانش‌بنیان بدون مطالعات اولیه امکان‌پذیر نیست. کانون باید یک برنامه‌ریزی استراتژیک برای ایجاد ساز و کار دانش‌بنیان داشته باشد تا براساس آن کار را جلو ببرد. در صندوق نوآوری و شکوفایی واحد سرمایه‌گذاری، ارزیابی و نظارت وجود دارد. بخش نظارت زیر بخش معاونت تسهیلات تجاری‌سازی است. کارگزارهایی که شرکت‌های دانش‌بنیان را ارزیابی می‌کنند برای آنکه در یابند میزان درخواست تسهیلات آنها می‌تواند مثرتر باشد یا خیر، فعال هستند. در گذشته ارزیابان سازمان به نوعی مشاور متقاضی تسهیلات بودند و شرکت‌هایی که قصد دریافت وام داشتند از آنها گزارش FS می‌گرفتند و آن را به بانک تحویل می‌دادند. بانک صنعت و معدن یکی از دقیق‌ترین بانک‌ها بود که نگاهی علمی به مساله سرمایه‌گذاری داشت. در حال حاضر کمتر از ۱۰ شرکت از اعضای کانون در صندوق نوآوری و شکوفایی معاونت علمی و فناوری حضور دارند و شرکت‌های دیگر آگاهی لازم را برای حضور در این صندوق ندارند یا اطلاع رسانی کافی به آنها داده نشده است. زیرا به عنوان مثال اگر برای ۲۰۰ شرکت اطلاع رسانی صورت گیرد احتمالاً ۲۰ درصد از آنها درخواست ارزیابی در سازمان ثبت شرکت‌های دانش‌بنیان خواهند داشت. در بخش نظارت نیز به این شکل باید تبلیغات کرد.**

در واقع راه حل برگزاری جلسه‌ای با حضور مسئولان کانون و صندوق نوآوری و شکوفایی است که به کمک کانون کار تحقیقاتی یا مطالعه فرصت برگزار کرد تا وضعیت نهادهایی مانند کانون مشاوران در کشورهای دیگر مشخص شود. باید تغییرات احتمالی پیاده‌سازی و به شرکت‌های عضو کانون ابلاغ شود. برگزاری کلاس‌های مالیات و بیمه برای شرکت‌های عضو کانون نیز فایده دارد زیرا دو معضلی است که در تمام بازخوردهای گرفته شده از شرکت‌های مشاور مورد اشاره است.

مهندسی معکوس انجام می‌دهند. در اقدامی دیگر ضمانتی را از یک کشور پیشرفته گرفته و آن را به داخل کشور آورده و بعد از چند سال به دانش‌فنی آن دست پیدا می‌کنند. در واقع دانش‌فنی در دل شرکت به روز شده و توسعه می‌یابد. در نهایت دستاورد جدیدی حاصل و در شورای سردبیری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری ارزیابی می‌شود.

اگر کانون به این بخش ورود کند می‌تواند از طریق اعضای خود سیستم ارزیابی طراحی کرده و شرکت‌های دانش‌بنیان را به صورت سالانه یا هر دو سال یکبار در زمینه تغییرات احتمالی آنها ارزیابی کنند. کانون می‌تواند در هر دو مورد ارزیابی اولیه و همچنین ارزیابی برای تمدید مجوز دانش‌بنیان ورود کند. براساس این ارزیابی اگر طی سال‌ها عملکرد ثابت بوده باشد و تغییری نکرده باشد و یک محصول دانش‌بنیان اولیه را تولید کند، در نهایت از سوی معاونت حذف می‌شود. براساس قوانین، شرکت باید چابک باشد و اگر براساس قواعد روز دنیا قادر به تحقیق و توسعه نباشد و به محصولات جدید و به روز دست پیدا نکند در واقع دانش‌بنیان نیست. بنابراین در یک جمع بندی باید گفت مشاوران کانون در دو مرحله می‌توانند ورود کنند. هنگامی که شرکت قصد دانش‌بنیان دارد و کانون آنها را در فرآیند دانش‌بنیانی راهنمایی می‌کند. راه دیگر نیز ارزیابی شرکت‌های دانش‌بنیان است.

به عنوان مثال در زمان دریافت ایزو توسط یک شرکت نمایندگان کانون آن را ممیزی، پیش‌دوری و ارزیابی اولیه می‌کنند. در مرحله یافت خروجی مرحله بعد یافت ایرادات و مشکلات است. معاونت در حال حاضر گمان می‌کند راهنمایی یک شرکت برای ورود به حوزه دانش‌بنیان به نوعی دور زدن قوانین است، در حالی که به این شکل نیست و شرکت‌ها می‌توانند توسط اعضای کانون ممیزی و پیش‌دوری شوند تا نقاط ضعف و قدرت آنها مشخص شود. در این صورت می‌توان سیستم شرکت را به کار علمی و ورود به حوزه دانش‌بنیان رهنمون شد. در حال حاضر تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان به رقم حدود پنج تا هفت هزار شرکت رسیده که رقم مطلوبی نیست. هر چند معاونت در سال‌های اول شیب بسیار تندی از متقاضیان و ورودی شرکت‌های دانش‌بنیان داشت اما امروز رقم قابل توجهی نیز ریزش

که از شرایط دانش‌بنیان شدن به تمامی آگاه باشد. آگاهی تام از شرایط دانش‌بنیان شدن، نیازمند ورود مشاوران کانون است و معاونت علمی و فناوری در این زمینه مشاورانی را به کار نگرفته است. این معاونت به شرکت‌ها و ارزیاب‌ها اجازه نمی‌دهد که پیش از دانش‌بنیان شدن در این زمینه مشاوره بدهند. بنابراین کانون می‌تواند به عنوان یک فعالیت اصلی به این کار بپردازد و عدم حضور کانون در زمینه راهنمایی و تبیین شرکت‌هایی که قصد دانش‌بنیانی دارند بسیار احساس می‌شود.

هر چند معاونت به تازگی اقداماتی را در این زمینه آغاز کرده است و از کارگزاران خواسته تا برای دانشگاهیان و شرکت‌های خصوصی جلسات آموزشی برگزار کنند تا دانش‌بنیانی را برای آنها تبیین کنند و در این خصوص تامین بودجه نیز شده است. اگر تمام سیستم به کانون بیاید و

کانون متولی معرفی مزایا و فرآیند دانش‌بنیانی باشد و شاخه دانش‌بنیان ایجاد کند، می‌تواند مفهوم دانش‌بنیانی را به تمام حوزه‌ها مانند IT، پزشکی و درمانی و... تبیین کند. به نظر می‌رسد آشنایی با فرآیند دانش‌بنیانی به ویژه برای شرکت‌هایی با نیاز مالی شدید یک ضرورت است. این اقدام کانون دو مزیت مهم دارد، اول بازار سیاه در این زمینه پایان می‌یابد و دیگر شاهد سوء استفاده‌های مختلف از شرکت‌های متقاضی نیستیم. در برخی از تبلیغات به مفاهیمی مانند **ثبت شرکت‌های دانش‌بنیان مواجه هستیم در صورتی که شرکت‌های دانش‌بنیان ثبت کردنی نبوده و باید دانش‌بنیانی آنها احراز و به منظور دانش‌بنیانی تایید صلاحیت شوند. مشاوران کانون به عنوان اعضای کانون می‌توانند به این حوزه به عنوان اعضای ارزیاب دانش‌بنیان کانون، ورود و به موازات معاونت علمی عمل کنند.**

کانون نیز می‌تواند به شرکت‌های دانش‌بنیان رتبه دانش‌بنیانی بدهد. این کار با تعامل کانون و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری امکان‌پذیر است. بطور کلی عدم وجود رتبه‌بندی در دانش‌بنیان و عدم آگاهی شرکت‌ها از فرآیند دانش‌بنیانی از جمله مباحثی است که کانون می‌تواند به آنها ورود کند.

در دانش‌بنیان سطح یک و دو و مفاهیمی چون شرکت نوپا، صنعتی و تولیدی وجود دارد. نتیجه این تقسیم‌بندی‌ها استفاده از معافیت مالیاتی یا عدم استفاده از معافیت مالیاتی است. مشخص شدن آنکه شرکت‌های سطح دو معافیت مالیاتی را استفاده می‌کنند یا خیر. تشریح تعاریفی مانند سطح یک و دو شرکت‌ها نیز جای کار زیادی دارد، شرکتی در معاونت سطح دو (صنعتی قدیم) ارزیابی می‌شود و برای رسیدن به سطح یک تلاش می‌کند بی‌آنکه بدانند رتبه و سطح‌بندی در شرکت‌های دانش‌بنیان وجود ندارد. در واقع تصور می‌کند سطح دو به منزله نمره B است و برای رسیدن به نمره A تلاش می‌کند. این در حالی است که در واقع A به منزله محصول یا خدمت با ماهیتی ذاتی است. شرکت‌هایی مانند دی‌جی کالا یا اسنپ پلتفرمی را برای عرضه محصول یا خدمت خود ایجاد کردند و سیستم واسطه‌ای هستند. این شرکت‌ها ذاتاً نمی‌توانند سطح یک باشند. سطح یک افرادی هستند که برای مهندسی معکوس خدمت یا محصول

بازار از ایده های استارت آپی استقبال می کند

گزارشگر: آرزو ضیائی

در بخش نخست گفت و گو با آقای هومن عمادی به مهمترین مشکلات اقتصادی کنونی شرکت های دانش بنیان، این موضوع که چه نهادی وظیفه آموزش، آگاهی بخشی و ارائه اطلاعات به شرکت ها و بنگاه های اقتصادی در زمینه ارائه تسهیلات به محصولات دانش بنیان و کمک به فرآیند دانش بنیان شدن شرکت های مستعد را دارند؟ پرداختیم و در ادامه از شرایط تبدیل شرکت ها به دانش بنیان سخن گفته ایم.

آقای هومن عمادی متولد ۱۳۵۸ لیسانس مهندسی صنایع از دانشگاه قزوین، فوق لیسانس مدیریت از دانشگاه علوم و تحقیقات تهران و دانشجوی دکتری کار آفرینی در مرحله رساله از دانشگاه قزوین است. از سال ۱۳۸۰ امکان سنجی را به صورت کار آموز آغاز کرده و سال های ۸۱ و ۸۲ به عنوان کارشناس امکان سنجی مشغول بکار بوده است. در برخی از شرکت های مشاوره از سال ۱۳۸۳ به عنوان «مدیر پروژه» مشغول بوده است. او شرکت «آباد صنعت گیوا» را در سال ۸۹ تاسیس کرد و به عنوان مدیرعامل و سهامدار در این مجموعه فعالیت می کند. او همچنین از سال ۹۶ در دانشگاه علم و فرهنگ به تدریس «مدیریت تولید» می پردازد.

ایده استارت آپی است. در واقع اپلیکیشن های زیادی در طول زمان ایجاد شدند که در بازار دچار مشکل شده اند.

براساس آمار بالای ۹۰ درصد ایده های کسب و کارهای نوآورانه و استارت آپی در عمل شکست خورده اند، اما ۱۰ درصد باقیمانده به میزان ده برابر ۹۰ درصد اپلیکیشن های ناموفق توسعه تجاری و رشد اقتصادی ایجاد کرده اند. بنابراین جز در مواردی که یک ایده از ابتدا شکست می خورد نباید موضوع اپلیکیشن ها را رها کرد. مشاوران سرمایه گذاری در این راه باید ایده اپلیکیشن ها را ارزیابی کنند تا بفهمند آیا پتانسیل کافی تقاضا برای آنها وجود دارد یا از نظر فنی قابلیت اجرا دارند یا خیر. در این میان اپلیکیشن های کم کاربرد شانس زیادی برای پیروزی ندارند. خاطر نشان می کنم شرکت های استارت آپی و دانش بنیان با یکدیگر تفاوتی نمی کنند. در واقع یک شرکت استارت آپی می تواند دانش بنیان باشد و مشاوران سرمایه گذاری می توانند به این شرکت ها و استارت آپ ها برای ارزیابی ایده کمک کنند.

■ برخی استارت آپ ها از نظر اقتصادی پربازده هستند، اما سرمایه گذار توانمند ندارند، آیا مشاوران سرمایه گذاری می توانند به آنها کمکی کنند؟

خیر، این کار دولت است و ورود مشاوران سرمایه گذاری منطقی نیست زیرا آنها سرمایه های ندارند که در اختیار مشاوران بگذارند. بنابراین در نهایت این دولت و صندوق نوآوری و شکوفایی است که باید از ایده های خوب استارت آپی حمایت کند. شرکت های دانش بنیان به میزان زیادی سرمایه نیاز ندارند. بنابراین اگر ایده از نظر فنی تایید شده است این شرکت ها در نهایت از دولت کمک مالی دریافت می کنند. البته حمایت از شرکت های دانش بنیان به این شکل نیست که مستقیم به آنها سرمایه کار داده شود و مواردی مانند معافیت مالیاتی، گمرکی و بیمه ای روش حمایت از شرکت های دانش بنیان است.

همچنین از مطالعات تحقیقاتی و پژوهشی مجوزها و استانداردهای این شرکت ها نیز حمایت می شود.

■ اغلب شرکت های استارت آپی سرمایه گذار می خواهند یا وام دهنده احتیاج دارند.

دادن تسهیلات به میزان زیاد سودده نبوده و حمایت صرفا با تامین سرمایه و پرداخت پول

خواهد بود، زیرا در این صورت قراردادهای مشاوران سرمایه گذاری به مبلغی بالای ۱۰۰ میلیون تومان می رسد. وقتی سرمایه گذار از ۱۰ میلیارد تومان سرمایه ۵۰ میلیارد تومان برداشت سود کند قطعا به کار با این شرکت های مشاوره سرمایه گذاری تخصص گرا، ترغیب می شود.

■ کلید تخصص گرایی در شرکت های مشاوره سرمایه گذاری چیست؟

زمان در هر صورت به طور ناخودآگاه شرکت های مشاوره سرمایه گذاری را به سوی تخصص گرایی رهنمون می شود، مساله آن است که امروز نیاز تخصص گرا بودن یافت شده است. به عنوان مثال امروز در کانون ۱۵ زیرشاخه و گرایش داریم. در حالی این گرایش ها حاصل نیاز سازی نبوده و نتیجه نیازسنجی هستند چون هدف کانون تخصص گرا تر شدن است. در حال حاضر اگر یک شرکت ۱۰ پروژه دارویی را انجام داد و نیروی انسانی مورد نیاز را تامین کرد گرید دارو را دریافت می کند. حال اگر در زمینه دیگری نیز چندین پروژه ثبت شده داشته باشد می تواند گرید آنها را نیز بگیرد. بنابراین حیطه کار نسبت به گذشته تنگ، منطقی و در نهایت تخصصی تر شده است هر چند با حالت ایده آل فاصله داریم. اما منطقی کار آن است که هر سازمان تخصص گرا تر شود.

■ طرح های دانش بنیان از نظر سرمایه گذاری به سرمایه گذاری های کم حجم تقسیم شوند و استارت آپ ها جزو سرمایه گذاری های ناچیز هستند. با این وجود تا چه میزان ورود شرکت های دانش بنیان به مساله استارت آپ ها به دلیل کمبود سرمایه گذاری منطقی است؟

ببینید فرآیند کلی کار در استارت آپ ها نیز به همان شکل شناسایی مشکل و شناسایی راه حل برای آن است. به عنوان مثال رفتن به کارواش کاری زمان بر است، اما اگر اپلیکیشنی ایجاد شود که بتوان کارواش را به خانه هدایت کرد، چطور؟ قطعا مشکل رفع می شود. بنابراین برنامه نویس یک اپلیکیشن را می نویسد و تیم فنی را گرد هم می آورد و آپ را طراحی، تصویب و راه اندازی می کند. حال سوال آن است که مشاوران سرمایه گذاری چه اقداماتی برای شرکت های استارت آپی انجام دهند؟ یکی از مسائل مهم درباره شرکت های استارت آپی میزان استقبال بازار از

سرمایه گذار می شود. ایده آل یک شرکت مشاوره سرمایه گذاری آن است که تمام مراحل را از طرح مساله، مطالعات بازار، تولید انبوه را مدیریت کند. مشاور سرمایه گذاری خود پیشنهاد دهد در حالی که اکنون فرد دیگری تحت عنوان سرمایه گذار پیشنهاد دهنده طرح به مشاور سرمایه گذاری است. اکنون مشاوره سرمایه گذار مهم ترین نقش خود را در ارزیابی ایده ایفا می کند. روزی که مشاوران سرمایه گذاری بتوانند در بخش طرح ایده باشند به مراتب برای کشور بهتر خواهد بود. به طور کلی یک شرکت مشاوره سرمایه گذاری باید به سمتی رود که صرفا میزان سرمایه گذاری را که از سوی مشاوران سرمایه گذاری شناخته شده، ارزیابی نکند و خود نیز پیشنهاد سرمایه گذاری بدهد. چرا امروز مشاور سرمایه گذاری از اصلاح بذر یک گیاه تا تولید مواد نانو، طرح می نویسد؟ پاسخ نبود تخصص گرایی است و همچنین ورود این شخص از مرحله ارزیابی ایده به بعد در پروژه است. حال اگر از مرحله اول طرح دانش بنیان را در دست بگیرد قاعدتا نمی تواند به هر حوزه ای ورود کند. بنابراین در نهایت شرکت ها باید به سمت تخصص گرایی بروند تا فردی که تخصص در حوزه پزشکی دارد در موارد دیگر ورود نکند و به عنوان مثال امکان سنجی قطعه فولادی را انجام ندهد. لذا هر چند امروز مشاوران از مرحله ارزیابی ایده به بعد را به درستی انجام می دهند، اما اگر بخواهیم جایگاه مشاور سرمایه گذاری به مرحله اول تغییر پیدا کند وجود «تخصص گرایی» الزامی است. برخی از شرکت های مشاوران سرمایه گذاری تخصص گرا وقتی نیازمند گزارش های امکان سنجی باشند به شرکت های مشاوره سرمایه گذاری مراجعه می کنند، زیرا این شرکت ها مشاوره سرمایه گذاری را در سطوح بالا انجام می دهند و قراردادهای کاری با مبالغ بالای درآمدی می بندند و منطقی است سهم ناچیزی از آن را در قبال گزارش امکان سنجی به شرکت های مشاوره معمولی بدهند. در واقع برای آنها صرفه اقتصادی ندارد که یک تیم تحقیقاتی را برای تهیه یک گزارش امکان سنجی تشکیل دهند. بخش امکان سنجی این شرکت ها اطلاعات بنیادی و مقدماتی برای نوشتن طرح را به شرکت های مشاوره غیر تخصص گرا می دهند. بنابراین تخصصی تر شدن فعالیت مشاوران سرمایه گذاری در طولانی مدت بسیار سودآور

■ آیا مشاوران سرمایه گذاری در مرحله ای جز ارزیابی ایده می توانند تاثیر گذار باشند؟

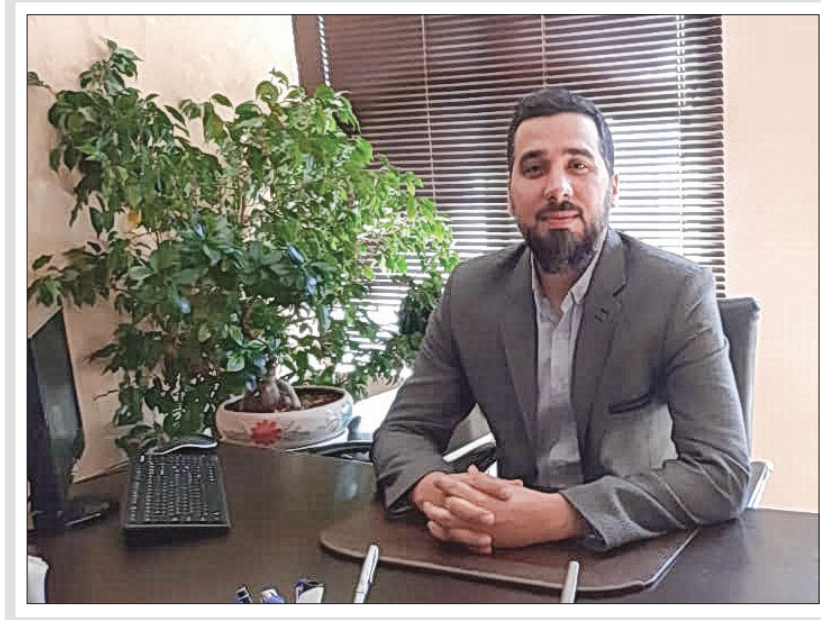
در ایده آل ترین شرایط، می توان از کمک مشاوران سرمایه گذاری از مرحله اول و شناسایی مساله بهره برد. در واقع به این شکل که شرکت های مشاوره در گام نخست ایده را شناسایی کرده و تیم فناورانه ای نیز استخدام می کنند تا مشکل ایده را حل کنند. این دو گروه برای ادامه کار با یکدیگر ادغام می شوند یا آن ایده را می فروشند. در این میان اگر مشاوران سرمایه گذاری قصد کار تولیدی نداشته باشند صرفا به عنوان مشاوره سرمایه گذار ایده ها را توسعه می دهند. به عنوان مثال مشاور سرمایه گذاری برای تولید یک قطعه مطالعه می کند، در گام اول باید امکان تولید این قطعه شناسایی شود. همچنین میزان سرمایه گذاری مورد نیاز، تعداد نیروی انسانی، مساحت مورد نیاز واحد صنعتی نیز محاسبه می شود. اگر بتوان محصول را با دانش فنی مشخص شده تولید کرد در نهایت به میزان مشخص فروش می کند و به سود می رسد. هنگامی که تمام ابعاد سرمایه گذاری بر پروژه به مشاوران سرمایه گذاری سپرده شود سرمایه گذار ورود کرده به طرح نیز به مشاور سرمایه گذاری مراجعه می کند و از او می خواهد که طرحی سودآور و خوب را برای سرمایه گذاری در اختیار بگذارد. در نهایت مشاور سرمایه گذار طرح نوآور و دانش بنیان را به سرمایه گذار می فروشد و جزئیات فنی، اقتصادی و مالی پروژه را به صورت کامل در اختیار او قرار می دهد.

متاسفانه اینگونه سرمایه گذاری به تعداد محدود در ایران رخ می دهد. این نوع گزارش دهی سطح حرفه ای و فوق العاده درست در زمینه مشاوره سرمایه گذاری است. این مراحل سال هاست که در کشورهای دنیا به عهده مشاور سرمایه گذاری است. اکنون نیز شرکت های موفق سرمایه گذاری در این وجود دارند اما وجود گسترده آنها یک شرط دارد و آن «تخصص گرایی» است. آنچه به واقع امروز درباره حرفه مشاوره سرمایه گذاری در جریان است آن است که فرد سرمایه گذار قصد دریافت وام و تسهیلات را دارد و بانک نیز در مقابل از او طلب گزارش امکان سنجی می کند. این فرد برای تنظیم گزارش امکان سنجی به یکی از شرکت های مشاوره سرمایه گذاری ارجاع داده می شود و در نهایت گزارش کار خود فرد تحویل

صریحا می گوید شرکت می تواند در واحدهایی با سند مسکونی مستقر باشد اما در عمل شهرداری این قانون را با مشکلاتی مواجه می کند. و همین وضعیت در تعامل با سازمان های دیگر مانند بیمه، سازمان مالیات و... هم مصداق دارد. این شرکت ها معافیت مالیاتی دارند اما وقتی به کارشناس مالیاتی خود رجوع می کنند نمی توانند به راحتی از معافیت مالیاتی خود برخوردار باشند. در واقع تفاهم در سطوح بالای مدیریتی در سازمان امور شرکت های دانش بنیان و سازمان مالیات حاصل شده است، اما این تفاهم در سطوح پایین تر دیده نمی شود. در نگاه کلی می توان گفت در ایران استفاده از قوانین پیچیده است زیرا تفسیرهای متفاوتی از آنها وجود دارد. بنابراین در عمل حمایت از شرکت های دانش بنیان به شکل ایده آل اجرا نمی شود.

■ شفاف سازی قوانین تا چه میزان به شرکت های دانش بنیان به منظور بهره مندی از کلیه این موارد حمایتی، کمک می کند؟

قطعا شفاف سازی به روشن سازی این فرایند بسیار کمک می کند و یکی از مشکلات فعلی نبود شفافیت لازم است. در بحث ساختار کلی اقتصاد و شرایط فعلی اقتصادی، نیازمند شفافیت بیشتر هستیم، اما باید بدانیم چرا یک شرکت شفاف نیست و به دنبال حل بنیادی مسائل بود و ساختار را اصلاح کرد. در این صورت ناخودآگاه شرکت ها، سازمان ها و مراکز به سمت شفافیت گام بر می دارند. اگر ساختار درست نباشد شرکت ها ناچارند برای فرار از برخی مسائل غیر شفاف عمل کنند. سیستم سازمانی باید شفاف عمل کند و مساله نبود سیستم شفاف است و افراد جای سیستم تصمیم گیرنده هستند.

ماهانه قسط بدهد تا دولت نتواند در تصمیمات تولیدکننده مداخله کند.

■ مهم ترین تغییرات قانونی به منظور کمک به شرکت های دانش بنیان چه می تواند باشد؟

قانون کنونی شرکت های دانش بنیان مصوب مجلس و هیات دولت است و در آن حمایت های متنوعی مانند دادن تسهیلات، مشارکت، معافیت های مالیاتی، گمرکی، بیمه ای، استفاده از نیروی سرباز متخصص و... در شرکت های دانش بنیان در نظر گرفته شده است. این موارد خوب هستند اما در واقعیت در کشور به شکل جزیره ای عمل می شود. به عنوان مثال شرکت دانش بنیان مجوز دارد به واسطه قانون حمایت از شرکت های دانش بنیان، در دفاتر دارای سند مسکونی کار کند. با وجود اینکه قانون دانش بنیان

سیاستگذاری کلان در این مورد است. مساله دیگر ترجیح تولید کننده است، بسیاری از تولیدکنندگان دریافت وام را به انواع مشارکت ترجیح می دهند. زیرا هنگامی که تولید کننده وام بگیرد تمام تصمیمات شرکت مانند جذب و اخراج نیروی انسانی یا تولید محصول جدید برعهده خود اوست، اما در روش مشارکت خود فرد به تنهایی تصمیم نمی گیرد و به نوعی نصف پروژه متعلق به دولت بوده که در تصمیم گیری دخیل است. اگر نگاه فرد به نوعی باشد که مشارکت دولت را در پروژه کمک کننده بدانند این جنبه مثبتی برای فرد است اما اگر دید او به این موضوع مثبت نباشد قاعدتا تولید کننده می پندارد که رأسا بهتر قادر به مدیریت شرایط خواهد بود. این فرد ترجیه می دهد تسهیلات دریافت و

امکان پذیر نمی باشد. در واقع گاهی مشارکت در کار یا ایده فکر بهتری است. صندوق نوآوری و شکوفایی به طور قانونی حامی شرکت های دانش بنیان بوده و اصل حمایت از شرکت های دانش بنیان را برعهده دارد البته بانک ها نیز حمایت کرده و تسهیلات پرداخت می کنند.

بسیاری از شرکت های دانش بنیان حدود ۵۰ میلیارد سرمایه اولیه نیاز دارند اما به این میزان سرمایه ندارند و وضعیت آنها به گونه ای است که اگر وام بگیرند قادر به بازپرداخت آن نیستند. دولت به این شرکت ها پیشنهاد مشارکت می دهد که پیشنهاد خوبی است. هر چند این سیاستگذاری تحت عنوان «مشارکت» بسیار کلان است و نمی توان به راحتی درباره آن اظهار نظر کرد. در واقع عوامل متعددی بر آن تاثیر دارد و درگیری دولت و بخش خصوصی، مشارکت را سخت تر نیز می کند. در صورت مشارکت تامین منابع مالی، صدور مجوزها، و تشکیل هیات مدیره، از اقدامات مشارکتی دولت با طرح های دانش بنیان است.

هر چند دولت در سود و زیان این طرح ها شریک است اما هدف نهایی دولت مشارکت نیست. روند کار دولت به این شکل است که چهار، پنج سال پس از آغاز پروژه، دولت مبلغ پول تزریق شده را طلب می کند. در گام بعدی سهام خود را به صاحبان پروژه می فروشد و از پروژه خارج می شود. بنابراین هدف دولت از مشارکت با شرکت های دانش بنیان، بنگاه داری نیست و مقاصد حمایتی دارد. گاه این حمایت با دادن تسهیلات و زمانی با مشارکت صورت می گیرد اما در نهایت هدف، حمایت از بخش خصوصی با محوریت شرکت های دانش بنیان است. هیچ یک از این دو راه به یکدیگر برتری خاصی ندارند و انتخاب براساس

مشاور سرمایه گذاری چه کاری انجام می دهد؟

■ تحقیق و درخواست انجام تجزیه و تحلیل به منظور ارزیابی و مذاکره در مورد راه های مختلف سرمایه گذاری از دیگر وظایف مشاوران سرمایه گذاری است.
■ مشاور به آموزش و تعامل فعالانه مشتریان به منظور سرمایه گذاری در بازارهای پیشروی سرمایه نیاز دارد تا با ارائه مشاوره مشتری را به افزایش سرمایه گذاری ترغیب کند.
■ مشاور باید برای تجزیه و تحلیل نمونه کارهای سازمانی پروتکل ایجاد کند.

صفات مشاور سرمایه گذاری

مهارت های تحلیلی

مهارت های تحلیلی مربوط به جمع آوری اطلاعات از منابع مختلف و سپس تفسیر داده ها برای رسیدن به یک نتیجه منطقی و سودآور تجاری است.

مهارت های گفتاری

مهارت گفتاری برای اینکه بتواند در مورد افکار، ایده ها و بازخورد ایده های خود با چندین نفر ارتباط موثر برقرار کند از اهمیت زیادی برخوردار است.

منبع: wisgeek

سرمایه گذاری خصوصی و سرمایه گذاری در املاک و مستغلات در بازار سرمایه است.
■ با تجار برجسته به منظور تحقیق و شناسایی فرصت های متعدد بازار با درآمد ثابت، مشورت می کند تا به توصیه هایی برای حامل های سرمایه گذاری برسد.

با بررسی می کند تا مواردی مانند مالیات بر املاک و درآمد مشخص شود. همچنین استراتژی های تخصیص دارایی را اجرا و سرمایه گذاری مناسب را توصیه می کند.
■ مشاور اسناد تحقیقاتی خود را به طور خلاصه شرح می دهد، این اسناد شامل فرصت های بالقوه

مشاوران سرمایه گذاری افرادی هستند که برای سرمایه گذاران برنامه ریزی می کنند یا به آنها مشاوره می دهند، در واقع حرفه ای است برای مشاوره در زمینه انواع سرمایه گذاری هایی که نهادهای سرمایه گذاران می توانند در بازار به آن دسترسی داشته باشند. همچنین این مشاوران سرمایه گذاری استراتژی های سرمایه گذاری را برای کمک به مشتریان در تحقق نیازها و تحقق اهداف مالی آنها تدوین می کنند. آنها با در دست داشتن اسنادی که سرمایه گذاران در اختیار آنها قرار می دهند یا گردآوری کرده اند به طور کلی فرصت های سرمایه گذاری در املاک، مستغلات و ارزش ویژه این سرمایه گذاری ها را ترسیم می کنند. علاوه بر این بخشی از وظیفه آنها بررسی استراتژی های مدیریت دارایی سرمایه گذاران است که مواردی مانند مالیات بر دارایی و درآمد آنها را تشخیص می دهند.

در اینجا وظایف و مسئولیت های یک مشاور سرمایه گذاری، آورده شده است.
■ مشاور داده های گزارش را در راستای موفقیت مشتری (سرمایه گذار) برای تسهیل رشد و مدیریت راهبردی شرکت، تهیه می کند.
■ مشاور استراتژی های مدیریت دارایی را شناسایی

فرهنگ بهره‌گیری از مشاوران سرمایه‌گذاری، روبه‌رشد است

در شماره شهریور ماه "اخبار کانون" بخش نخست دیدگاه‌های مهندس محسن شریف را درباره پروژه‌های نیمه‌تمام و اینکه در گذر زمان به دلایل مختلف اعم از نبود متولی مناسب، نداشتن توجیه اقتصادی و ماندن در پیچ و خم قوانین و حتی مشمول تغییر قوانین و ... نیمه‌کاره رها شده‌اند، نوشتیم. اینک در دومین و بخش پایانی این گفت‌وگو به مباحثی مانند آینده مشاوره سرمایه‌گذاری و موانع و مشکلات موجود، می‌پردازیم.

محسن شریف عضو هیئت مدیره و مدیر عامل موسسه سپینود شرق، دانشجوی دکتری مدیریت حرفه‌ای و کارشناس ارشد مهندسی صنایع از دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت ایران است.

وی مدیریت مطالعات امکان‌سنجی بیش از ۳۰۰ طرح در حوزه‌های مختلف صنعتی را عهده‌دار بوده و در زمینه سوابق آموزشی، مدرس مورد تایید WIFI اتریش و عضو هیئت علمی موسسه آموزش اتاق بازرگانی تهران می‌باشد.

محسن شریف برگزار کننده سمینار و دوره آموزشی در حوزه مشاوره سرمایه‌گذاری و طرح‌های کسب و کار را در شناسنامه حرفه‌ای خود دارد و ضمن اشتغال به مشاوره شرکت‌های متعدد، مقالات بسیاری را نیز در نشریات کشور به چاپ رسانیده است.

باشد که در مسیر اجرا با موانعی برخورد نکند. شریف درباره حجم امکان‌سنجی که سپینود انجام داد، گفت: تاکنون مطالعات امکان‌سنجی برای ۶۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه را انجام داده‌ایم. بیش از ۹۰ درصد شرکت‌هایی که به لحاظ مالی توانمند بوده‌اند به نتیجه مناسب رسیده‌اند، ولی بعضی مواقع سرمایه‌گذاران خرد چون منابع مالی مناسب با پشتوانه‌ها و ساختار مناسب را نداشتند، نتوانسته‌اند به نتیجه مورد نظر برسند. وی افزود: موفقیت یک پروژه بیشتر از ایده و امکان‌سنجی به داشتن ساختار مناسب و منابع اولیه نیاز دارد. به طور مثال با تغییرات نرخ دلار خیلی از پروژه‌های کوچک متوقف شدند در حالی که پروژه‌های بزرگ برنامه را به صادرات تغییر داده‌اند.

شریف معتقد است: در حال حاضر پتانسیل‌های ما برای صادرات بالاتر رفته است. اگر نرخ دلار به ثبات برسد به راحتی می‌توان سرمایه‌گذاری را به سمت تولید برای صادرات سوق داد. وی یکی از معضلات و مشکلاتی که در آینده گریبانگیر ما خواهد شد را وابستگی کشور به واردات و عدم توانایی تولید در کشور دانست و گفت: خیلی از سرمایه‌گذاری‌هایی که در این چند سال اخیر از بین رفته یا صورت نگرفته در سال‌های آینده ما را به واردکننده تبدیل می‌کند. وی با اشاره به اینکه در شرایط فعلی برای واردات با مشکل بیشتری هم مواجه هستیم، افزود: در حال حاضر علاوه بر اینکه نمی‌توانیم محصول وارد کنیم شرکت داخلی تولیدکننده هم نداریم که محصول را تامین کند. وی ادامه داد: در صورت سامان دادن به مشکلات و ایجاد ثبات در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی کشور می‌توانیم مردم را به سرمایه‌گذاری در زمینه تولید محصولات مورد نیاز ترغیب کنیم. رونق قابل توجهی در آینده خواهیم داشت. وی تصریح کرد: باید بتوانیم سرمایه‌گذاران را به سرمایه‌گذاری حرفه‌ای و بلندمدت تشویق کنیم. از سویی دولت هم باید قوانین را مداوم دستخوش تغییر نکند. مثل شرایط مناطق آزاد که همه قوانین آنها در حال تغییر است و شبیه سرزمین اصلی شده است. در نهایت باید گفت ما منابع سرمایه‌ای و پتانسیل‌های زیادی داریم و اگر فرآیند کسب و کار تسهیل شود و فرصت‌های سرمایه‌گذاری را با مشوق‌های درست همراه کنیم موفق خواهیم بود.

یا بررسی پروژه‌ها در سناریوهای مختلف یا تحلیل حساسیت نسبت به تغییرات آتی حداقل‌های یک مطالعه حرفه‌ای در شرایط پر ریسک الان است. در واقع آنها باید بتوانند تحلیلی درست و ارزشی را به تصمیمات سرمایه‌گذاران اضافه کنند. وی در ادامه با اشاره به اینکه لزومی به اجرای همه پروژه‌ها نیست، گفت: گاهی پیش آمده ما پروژه‌ای را رد کردیم، چون از همان ابتدا متوجه شدیم توجیه اقتصادی ندارد و بهتر است یک پروژه شکست خورده در کشور کمتر باشد. وی ادامه داد: اگر سازمان‌ها می‌توانستند مطالعات امکان‌سنجی را به شرکت‌های مشاوره حرفه‌ای واگذار کنند شاید مسیر مناسب‌تری برای پروژه‌ها تعریف می‌شد. وی با اشاره به اینکه برای برخورداری یک پروژه از کیفیت مناسب، اول از همه باید ورودی درستی وجود داشته باشد، تاکید کرد: به طور مثال باید بررسی کرد آیا پروژه از معافیت مالیاتی برخوردار است؟ نوسان نرخ دلار چه تاثیری بر آن دارد؟ قیمت فروش براساس نرخ‌های واقعی است؟ قیمت خرید براساس واقعیت است؟ و حتی قیمت و بررسی تکنولوژی چگونه است؟ تجهیزات مربوط برای این کار مناسب هستند؟ بسیاری از سرمایه‌گذاران به این مبانی کیفیت توجه نمی‌کنند و آن را رعایت نمی‌کنند. در حالی که اگر رعایت کنند زمان کمتری برای رسیدن به هدف نهایی خواهند داشت. وی تصریح کرد: سرمایه‌گذار بدون در نظر گرفتن این مراحل کیفی نمی‌تواند انتظار داشته

ایران این حق مشاوره به عنوان سرمایه‌گذاری دیده نمی‌شود، بلکه به عنوان هزینه در نظر گرفته می‌شود و سرمایه‌گذاران برای صرفه‌جویی این بخش را حذف می‌کنند. وی ادامه داد: با اینکه روند ایران برای شرکت‌های همکار ما مثبت نبوده است، در حال توسعه سپینود و در حال ایجاد دفتر در کشورهای دیگر هستیم، زیرا اهمیتی که در آن کشورها به این نوع مطالعات می‌دهند بیشتر از ایران است. وی افزود: از سویی روند فعالیت موسسه را مثبت می‌بینم، زیرا زمانی بود که مردم به راحتی دسترسی به سرمایه لازم داشتند و بدون حساب وارد کار می‌شدند، اما اکنون حتی اگر پول هم به راحتی در دسترس باشد با محاسبه وارد سرمایه‌گذاری می‌شوند تا فعالیت‌شان پایدارتر باشد.

به گفته وی ایجاد دوره‌های مدیریت (MBA) و (DBA) هم خیلی به این فرآیند کمک کرده است. یعنی افرادی که آموزش دیده‌اند با دید بازتری به این نیاز توجه می‌کنند و از موسسات مشاوره کمک می‌گیرند. هزینه این مطالعات را به عنوان یک سرمایه‌گذاری برای حرکت درست و حرفه‌ای می‌پذیرند و خوشبختانه فرهنگ در این زمینه روبه‌رشد است. از سویی کار شرکت‌هایی مثل ما هم نباید در حد توجیه پروژه باشد. بلکه باید حداقل‌ها را در مطالعه در نظر بگیرند و حتی به سرمایه‌گذار پیشنهاد‌های تکمیلی بدهند. به عنوان مثال اینکه برای تامین مالی چه راه‌هایی وجود دارد یا به امکانات صادراتی آنها توجه کنند.

رونق اقتصادی

شریف در ادامه در حالی که رونق اقتصادی کشور را ناشی از درآمد و هزینه درست دانست، افزود: در سال‌های گذشته سیاست‌های حاکمیتی مشوق سرمایه‌گذاری نبوده‌اند و نرخ سرمایه‌گذاری منفی بوده است. وی با اشاره به اینکه تلاش ما این است که مسیر سرمایه‌گذاری درست انجام شود ادامه داد: سرمایه‌گذاری درست یعنی هزینه‌ها درست تشخیص داده شوند، منابع درست تامین شود و حتی فروش و برنامه‌ریزی‌های بعد از بهره‌برداری آن هم مورد بررسی قرار گرفته باشد. به عبارتی سرمایه‌گذاری باید با کمترین ریسک صورت گیرد. به گفته وی با کاهش ریسک و به دنبال آن موفقیت سرمایه‌گذاری جدید جذب خواهد شد، اما وقتی همواره تولید با مشکل همراه باشد و دلالتی سودآور باشد تشویقی برای سرمایه‌گذاری نمی‌ماند.

شریف با اشاره به اینکه اگر سرمایه‌گذار درست راهنمایی شود و به نتیجه مناسب برسد تشویق می‌شود، گفت: سرمایه‌گذار موفق دوباره روی پروژه‌های بعدی هم سرمایه‌گذاری خواهد کرد. در مواردی بعضی سرمایه‌گذاران این مسیر را خوب می‌شناسند و نقش ما به عنوان مکمل است و سرمایه‌گذار را در فرآیند توسعه همراهی می‌کنیم.

موانع و مشکلات

شریف در پاسخ به سوالی مبنی بر موانع و مشکلات شرکت‌هایی شبیه سپینود شرق گفت: در سال‌های گذشته بسیاری از شرکت‌های همکار ما تعطیل شدند و بسیاری از افراد متخصص از کشور خارج شدند. این افراد از دولت کمکی نمی‌خواهند تنها می‌خواهند دولت سیاست‌گذاری درستی داشته باشد یا حتی سیاست‌گذاری نادرست نکند. وی با تاکید بر اینکه سیاست‌گذاری باید همه‌جانبه باشد ادامه داد: در هر حوزه‌ای مانند مالیات، تامین اجتماعی، سیستم بانکی و... هر کدام یکسری مشکلات و موانع سر راه وجود دارد.

آینده مشاوره سرمایه‌گذاری

مدیرعامل موسسه سپینود در زمینه امکان‌سنجی درباره آینده این فعالیت گفت: در دنیا به موضوع بررسی و مطالعه سرمایه‌گذاری روی پروژه‌ها از همان ابتدا اهمیت می‌دهند و هزینه مشاوره را بخشی از سرمایه‌گذاری در نظر می‌گیرند. در

ایران در رتبه ۶۷ اقتصاد نوآورانه جهان

تازه‌ترین گزارش در زمینه شاخص‌های جهانی نوآوری Global Innovation Index نشان‌دهنده افت قابل توجه سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نوآورانه مانند استارت‌آپ‌ها در جهان است. براساس این گزارش هرچند نسبت به سال ۲۰۰۹ رشد گسترده‌ای در سیستم‌های مالی دیده می‌شود اما میزان سرمایه‌گذاری جسورانه در حوزه‌های نوآورانه به شکل قابل توجهی در سراسر جهان افت کرده است. بر همین اساس حتی عرضه اولیه سهام شرکت‌های استارت‌آپی هم بسیار محدود بوده است.

به گزارش اقتصادبازار و به نقل از دنیای اقتصاد؛ با این حال این گزارش که بخش‌هایی از آن در دوره کرونا تهیه شده تاکید دارد حتی در همین شرایط هم در برخی کشورها مثل سنگاپور، بریتانیا، هنگ‌کنگ، چین و آمریکا در صورت کنترل پاندمی زمینه‌های بازگشت به فضای سرمایه‌گذاری نوآورانه مهیاست.

تغییرات کشورهای در رتبه‌ها

نقطه قابل توجه در این گزارش این است که نام ایران در این گزارش به‌عنوان یکی از سه کشور برتر در منطقه آسیای مرکزی و جنوبی آمده است. این گزارش جهان را به هفت بخش تقسیم کرده که در آمریکای شمالی آمریکا و کانادا، در اروپا سوئیس، سوئد و بریتانیا، در آسیای شرقی سنگاپور، کره، هنگ‌کنگ و چین، در شمال آفریقا اسرائیل، قبرس و امارات، در صحرای آفریقا آفریقای جنوبی، موریتانی، کنیا و تانزانیا، در آمریکای لاتین شیلی، مکزیک و کاستاریکا و بالاخره در آسیای مرکزی و جنوبی به ترتیب هند، ایران و قزاقستان به‌عنوان کشورهای برتر معرفی شده‌اند.

براساس یافته‌های این گزارش کشورهای چین، ویتنام، هند و فیلیپین به رشد قابل توجه خود در این زمینه ادامه می‌دهند هرچند کشورهای سوئیس، سوئد و آمریکا و به‌دنبال آنها بریتانیا و هلند همچنان بالاترین رتبه‌ها را در جدول کشورها در اختیار دارند.

نکته قابل توجه در مورد این رده‌بندی جهانی این است که عمده کشورهای رده بالا آنهایی هستند که درآمد بالایی هم دارند اما در این میان چین تنها استثناست که تنها کشور با رده درآمدی

از نظر هاب‌های نوآورانه آمریکا با داشتن ۲۵ هاب در صدر قرار دارد و پس از آن چین با ۱۷، آلمان با ۱۰ و ژاپن با ۵ هاب در رده‌های بعدی قرار دارند. براساس این گزارش توکیو-یوکوهاما دارای بالاترین عملکرد از نظر هاب نوآوری است و بعد از آن شنزن، هنگ‌کنگ، گوانگجو، سئول، پکن، سن حوزه و سانفرانسیسکو قرار دارند. گزارش همچنین به وضعیت قبل از کرونا و مقایسه آن با سال‌های قبل هم پرداخته است.

براساس این گزارش متوسط هزینه جهانی در زمینه نوآوری از رشد GDP سریع‌تر بوده است. براساس تخمین‌های امسال در سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ میزان تحقیق و توسعه به ترتیب ۵ و ۵/۲ درصد رشد داشته است که رشد بسیار خوبی تا قبل از کرونا به حساب می‌آمده و بالاترین میزان هزینه برای تحقیق و توسعه در ۶ سال اخیر بوده است.

در این میان چین در زمینه تحقیق توسعه در سال ۲۰۱۸ بالغ بر ۸/۶ درصد نسبت به سال قبل از آن رشد نشان داده است. در هند میزان تحقیق و توسعه در سال ۲۰۱۸ رشدی برابر با ۵/۵ درصد داشته است. کشورهایی چون کره جنوبی هم با ۸/۳ درصد رشد، آمریکا با ۳/۴ درصد رشد، آلمان با ۳/۷ درصد و ژاپن با ۲/۴ درصد در بالای لیست قرار دارند.

گزارش مجمع جهانی اقتصاد برگرفته از گزارش معتبری است که هر ساله با همکاری سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO)، دانشگاه کرنل و موسسه مدیریت بازرگانی اروپا (INSEAD) تدوین و منتشر می‌شود. برای بررسی و رتبه‌بندی اقتصادهای نوآور جهان در این گزارش، شیوه‌نامه خوبی تهیه شده است. براساس این شیوه‌نامه، دو زیرنمایه ورودی‌ها و خروجی‌ها تعریف شده است که میانگین آنها، رتبه نوآوری جهانی کشورها را مشخص می‌کند. زیرنمایه بخش ورودی‌ها با پنج شاخص نهادها، سرمایه انسانی و تحقیق، کیفیت زیرساخت‌ها، تخصصی بودن بازار و تخصصی بودن کسب‌وکارها به بررسی کشورها می‌پردازد که نتایج آن نشان می‌دهد کدام عناصر اقتصاد ملی، فعالیت‌های نوآورانه را ممکن ساخته‌اند.

منبع: اقتصاد بازار

دوم رسیده اما از نظر تقسیم‌بندی جغرافیایی کشورهای منطقه تعددی جایگاه بالاتری نسبت به ایران دارند. مثلاً عربستان سعودی یک رتبه بالاتر یعنی ۶۶، گرجستان در رتبه ۶۳، ترکیه در رتبه ۵۱ و امارات در رتبه ۳۴ قرار دارند.

نکته دیگر اینکه ایران در تقسیم‌بندی درآمدی کشورها جزو کشورهایی با درآمد سرانه بالای متوسط جهانی در نظر گرفته شده که با توجه به زمان تهیه گزارش - نیم‌فصل اول سال ۲۰۲۰ - باید تغییر و تحولات ارزی را به‌خصوص در هفت، هشت ماه اخیر در ایران که احتمالاً منجر به افت درآمد سرانه (و احتمالاً منجر به تغییر در برخی شاخص‌ها می‌شود) هم در نظر گرفت.

گپ‌های جغرافیایی و مراکز نوآوری

گپ‌های منطقه‌ای از نظر نوآوری هم نقطه قابل توجه در این رده‌بندی است. کشورهای آمریکای شمالی و اروپا از نظر نوآوری در صدر قرار دارند و به‌دنبال آنها کشورهای جنوب شرقی و شرق آسیا و بعد کشورهای شمال و غرب آسیا و به‌دنبال آنها آمریکای لاتین. در ادامه نیز کشورهای مرکز و جنوب آسیا و صحرای آفریقا قرار دارند.

در این میان آمریکای لاتین و منطقه کارائیب کشورهای هستند که وضعیت نوآوری نامتعادلی دارند. تنها شیلی، اروگوئه و برزیل در برخی شاخص‌های علمی رتبه‌های خوبی دارند.

متوسط است که جزو ۳۰ کشور اول قرار گرفته است. مالزی نیز به‌عنوان دومین کشور با درآمد متوسط در رده ۳۳ جدول قرار دارد. هند در رده ۴۸ و فیلیپین در رده ۵۰ برای نخستین بار در این جایگاه‌ها قرار می‌گیرند. نکته قابل توجه این است که هند در رده سوم کشورهایی است که با درآمد کم محسوب می‌شوند.

ایران در جایگاه ۶۷

شاخص‌های Gii عمدتاً متمرکز بر شاخص‌هایی نوآورانه است و به این ترتیب عمدتاً اقتصاد مرتبط به شرکت‌های نوپا و استارت‌آپی مورد بررسی قرار می‌گیرد. بر همین اساس رتبه ایران در این عرصه را باید تا اندازه زیادی مدیون فضای استارت‌آپی و نه لزوماً کل اقتصاد کشور دانست. این گزارش ایران را در رده ۶۷ از ۱۳۱ اقتصاد نوآورانه جهان قرار داده است.

از بین هفت شاخص مورد بررسی ایران در آموزش دانشگاهی رتبه ۷، مالکیت فکری رتبه ۱۳، پتنت‌های (ثبت اختراع) اورجینال رتبه ۱۴، حجم و اندازه بازار داخلی رتبه ۱۸، تولید دانش رتبه ۲۵، تولید محصولات فناورانه رتبه ۲۶، زیرساخت‌های عمومی رتبه ۳۱، تحقیق و پژوهش رتبه ۴۶، دسترسی آی‌سی‌تی رتبه ۳۹ و اندازه بازار داخلی رتبه ۱۸ را کسب کرده است در جدول کلی امتیاز ایران ۸۹/۳۰ از ۱۰۰ نمره بوده که رتبه ۶۷ جهان را در بر می‌گیرد. باید در نظر گرفت که هرچند در گروه‌بندی ایران در جمع کشورهای قرار گرفته که به جایگاه

طی مهر ماه

ثبت ۸۵ طرح، با حدود ۵ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری ثابت

کار خواهند شد. آمار در بخش رتبه بندی، ارزیابی مجدد، ارتقا و تمدید ۱۱ پرونده بوده که به مرحله پایانی بررسی رسیده اند و از میان پرونده‌های بررسی شده، بالاترین فراوانی رتبه‌ها در پرونده‌های بررسی شده مشترکاً متعلق به رتبه ب-۲ و ج-۲ بوده است.

به بیش از ۴ هزار میلیارد ریال رسیده است. بانک کشاورزی با مجموع ۳۸ قرارداد در رسته امکان سنجی گوی سبقت را از سایر بانک‌ها ربوده است. مجموع اشتغالزایی در ۸۰ قرارداد در بخش امکان سنجی ۳۵۴۸ نفر بوده است و در بخش نظارت نیز ۲۷۷ نفر با اجرای طرح‌های نظارت شده در آینده مشغول به

سرمایه گذاری ثابت در صدر فهرست میزان سرمایه گذاری ثابت در قراردادهای امکان سنجی از سوی بانک‌ها ایستاده است و بانک سپه تنها ۱۳ میلیارد ریال در بخش امکان سنجی سرمایه گذاری ثابت داشته است. همچنین در بخش غیربانکی نیز میزان سرمایه گذاری ثابت در بخش امکان سنجی

بر اساس گزارش بخش ثبت قراردادهای تا پایان مهر ۹۹، ۸۵ طرح در دو رسته امکان سنجی و نظارت با رقم سرمایه گذاری ثابت بیش از ۴۹ هزار میلیارد ریال در سامانه کانون به ثبت رسیده است. بانک ملت با سرمایه گذاری ثابت بیش از ۳۰ هزار میلیارد ریال از مجموع رقم